

222

Jaargang 2022

3D-Bulletin

Nederlandse Vereniging voor Stereofotografie

3D-Bulletin 222, 2022-1

INHOUDSOPGAVE

4 Redactioneel

- 4 3D-Bulletin 222
Dennis Boersma

6 Verenigingsnieuws

- 6 Verslag van de 206e verenigingsdag
25 september 2021
Sophieke Nijhuis-Bouma
- 8 Verslag NVvS-Onlinebijeenkomst #7
28 december 2021
Dennis Boersma
- 8 Nieuws uit de Regio's
Regio West
Claudia Harkema
- 9 In Memoriam Gerrit Frijlink
Het bestuur
- 10 Agenda ALV 2022 / Jubilarissen
Het bestuur
- 11 Competitieregels NVvS
Het projectieteam
- 12 Mededelingen Bibliotheek NVvS
Sophieke Nijhuis-Bouma

15 Verenigingsdagen

- 14 Routebeschrijving 't Visnet
Ledenmutaties / NVvS-e-groep
Jan Broeders

- 15 Programma verenigingsdag 207 en 208
Verenigingsdata 2022
John Klooster

16 Driedimensionaal

- 16 NVvS Stereofotocompetitie 2021
Dennis Boersma
- 22 2D-naar-dieptekaartconversie met de
LeiaPix Converter
Dennis Boersma
- 23 Co de Camerakoppelaar (deel 5, slot)
Gert-Jan Walkers
- 30 Verslag van een 4DX-bioscoopbezoek
Kees Kloosterboer
- 36 Tutorial Google Earth Studio naar 3D
Robert v/d Brink
- 44 STEREOSCOPY - The Dawn of 3D
Gert-Jan Walkers
- 48 Een brug te ver veel
Job van de Groep
- 53 Eregalerij van de Nederlandse Foto-
grafie
Job van de Groep

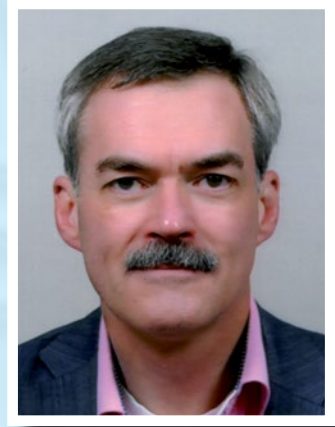
58 Content / Wegwijzer

59 Vraag & Aanbod

Foto voorpagina:
"Zeemeermin"
<i>Emile Moresco</i> | Foto achterzijde:
"Strandhuisjes"
<i>Simone Walkers</i> |
|--|---|

Redactioneel

3D-Bulletin 222

Vanaf deze plaats wil ik u allen een gezond en voorspoedig 2022 toewensen. Hopelijk kunnen we elkaar dit jaar weer meer fysiek ontmoeten op de landelijke verenigingsdagen en in de regio's. Voor onze eerste verenigingsdag in januari is dat op dit moment nog niet zeker. Houd de mededelingen in de nieuwsbrief en op de website in de gaten.

In oktober ontvingen we het droeve bericht van het overlijden van Gerrit Frijlink. Gerrit heeft een aantal jaren de programmasamenstelling en projectie verzorgd op de verenigingsdagen en bleef daarna een trouw bezoeker. Op pagina 9 vindt u een in memoriam.

Net als in 2020 hebben we vorig jaar de uitslag van de Stereofotocompetitie op een onlinebijeenkomst bekend moeten maken. In dit 3D-Bulletin een kort verslag en een impressie van de ingezonden foto's.

Op de enige verenigingsdag in Huizen in 2021 vertoonde Robert v/d Brink een show met 3D-beelden van bekende plaatsen in Nederland in vogelvlucht. Hier was echter geen vliegtuig of drone aan te pas gekomen want de serie was gemaakt met Google Earth Studio. Al op de verenigingsdag kreeg hij de vraag hoe hij dat gedaan had. Hij legt dit in detail uit in een tutorial op YouTube. In dit 3D-Bulletin geeft hij wat achtergrondinformatie en de links naar de tutorial en de op de verenigingsdag getoonde show.

De London Stereoscopic Company van Brian May is bekend om zijn uitgaven van 3D-Boeken en de OWL-viewer. Eind 2021 is een nieuw boek verschenen van Denis Pellerin waarin hij de begintijd van de stereofotografie uitgebreid behandelt. Een en ander natuurlijk geïllustreerd met vele oude stereokaarten. Gert-Jan Wolkers geeft meer informatie over dit boek.

Ook van Gert-Jan Wolkers de laatste aflevering uit zijn serie over Co van Ekeren. Dit keer over de laatste door Co gekoppelde camera's uit de Sony NEX-serie.

Om een film nog meer te ondergaan hebben een aantal bioscopen naast het 3D-beeld nog meer zintuiglijke waarnemingen aan het kijken toegevoegd. Kees Kloosterboer verteld zijn ervaringen bij het bekijken van zo'n 4DX-film.

Job van de Groep geeft een uitgebreid verslag van de verwijdering van de oude Lekbrug vlakbij zijn woonplaats Vianen. Op een onlinebijeenkomst van Regio West had hij al eens foto's laten zien van het wegen van de brug ter voorbereiding. In dit verslag de complete operatie in woord en 3D-beeld.

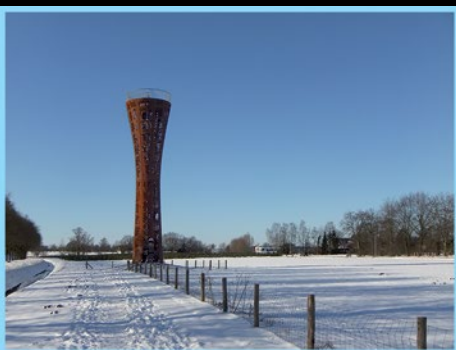
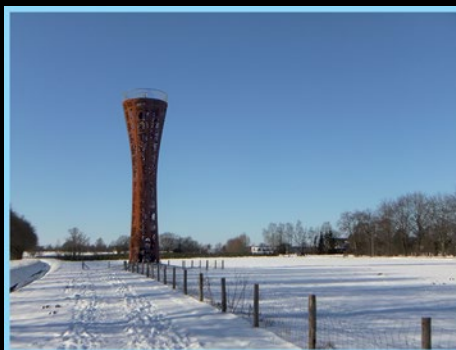
Verder verbaasde Job zich erover dat in de Eregalerij van de Nederlandse Fotografie in het Nederlands Fotografiemuseum geen enkele stereofoto voorkwam. Dit terwijl er van tenminste een van de opgenomen foto's wel degelijk ook een bijna identieke stereoversie bestaat. Mogelijk was de geselecteerde foto zelf een deel van een stereopaar.

In eerder 3D-Bulletins is al geschreven over dieptekaarten en hoe daarmee een stereopaar gemaakt kan worden. De firma Leia biedt nu op hun website een eenvoudige manier om (gratis) een 2D-foto om te zetten naar een 3D-foto. Het resultaat is beschikbaar in de vorm van een dieptekaart, stereopaar of bewegende GIF.

Voor nu weer veel lees- en kijkplezier.

Dennis Boersma

"Winter 2021" door Dennis Boersma

Verenigingsnieuws

Verslag van de 206^e verenigingsdag 25 september 2021

De eerste verenigingsdag in 2021 werd pas op 25 september gehouden, precies een jaar na de vorige verenigingsdag. Vanwege het coronavirus en daarmee samenhangende maatregelen konden de geplande verenigingsdagen op 23 januari, 27 maart en 29 mei niet doorgaan.

Bij binnenkomst in de projectieruimte van 't Visnet moesten de 35 aanwezigen hun QR-code of vaccinatiebewijs tonen. Hoewel de 1,5 m afstand met ingang van 25 september was afgeschaft, hield iedereen toch een gepaste afstand aan. In onderstaand verslag worden de bijdragen per inzender besproken, dus niet in de volgorde van het programma.

Het programma begon met de vertoning van alle inzendingen voor de Stereofotocompetitie 2020 (zie ook 3D-Bulletin 219, pag. 16-21). Daarna volgde Holland from the sky, waarbij Robert van den Brink op basis van 3D-beelden van Google Earth filmpjes had gemaakt van enkele highlights in Nederland zoals de Dam in Amsterdam, de Zaanse Schans en de molens bij Kinderdijk. De getoonde beelden hadden een maquetteachtige uitstraling. Robert liet daarnaast een serie zien over de grotten van Han en de daarin aanwezige druipsteenkegels die vanaf de grond omhoog groeien, zogenaamde stalagmieten. Ondanks het geringe licht in de grotten, waren het toch mooie 3D-beelden. Robert had ook de serie Achteruit aangemeld voor het programma. Hierin werden 3D-filmpjes achterstevoren vertoond, bijv. plakjes banaan die weer een banaan met schil werden. Zo kwam ook een suikerklontje uit een kopje thee tevoorschijn waarna de thee uit het kopje weer terugging in de theepot. Al met al een grappige serie.

Job van de Groep liet als ambassadeur

van de reizende 3D-fototentoonstelling De Hollandse Waterlinies door een andere bril beelden zien van de opening van de foto-expositie (zie ook 3D-Bulletin 221 pag. 27-28). Met zijn serie Ik sta óp Pampus zagen we beelden van het forteiland Pampus, als onderdeel van de Stelling van Amsterdam. Pampus is een kunstmatig c.q. door mensen aangelegd eiland. Het forteiland is geopend van april tot en met oktober en te bereiken met een veerdienst vanuit Muiden en IJburg. Jobs derde bijdrage met de prikkelende titel We sluiten de linie bleek te gaan over de proefsluiting van de A2 ter hoogte van Everdingen. Daarbij wordt jaarlijks in een van de richtingen van de A2 de coupure in de Diefdijk, die de A2 kruist, getest. Dit alles gebeurde 's nachts, maar dat leverde toch prima 3D-beelden op.

Met Hans Ketelaar bleven we nog even in de sfeer van de Nieuwe Hollandse Waterlinie want hij had een serie gemaakt van fort bij 't Hemeltje, een fort tussen Houten en Utrecht. De foto's waren genomen toen de begroeiing rond het fort nog niet in het blad zat, waardoor het landschap een transparant karakter had. De muziek van Toots Thielmans versterkte de stemming van de beelden.

Jan Menzinga nam ons mee naar Frankrijk, waar hij en z'n vrouw Roelie in 2006 met de caravan een rondreis van enkele duizenden kilometers maakten. De serie begon met beelden van Omaha Beach in Normandië waar in juni 1944 de geallieerden vanuit Engeland aan land gingen. We zagen meer landinwaarts aan de noordkust het eiland Mont Saint Michel en het imposante klooster daarop. Ook van de Franse Alpen had Jan allerlei mooie beelden met bijvoorbeeld indrukwekkende watervallen of bloeiende alpenflora. Zo zagen we o.a. de Mont Ven-

toux met de haarspeldbochten naar de top. Al met al een mooie en afwisselende serie waarbij de locatieaanduidingen op de foto's informatief waren.

In de serie van Manfred Jägersberg met de titel *Unsquare dance* stond het gelijknamige nummer van Dave Brubeck centraal. Een kleurrijk lijnenspel danste als het ware op de muziek. In 2005 bezocht Manfred in West-Virginia het Cass Scenic Railroad State Park en liet ons nu een serie daarover zien. De stoomlocomotieven op de 11 km lange historische spoorlijn lenen zich goed voor 3D-foto's en het landschap met beginnende herfstkleuren zorgde voor een stemmig decor.

Jaap Hos zorgde met Olifanten in 3D voor een kleurrijk verslag van de Elephant Parade Twente 2021 zoals die o.a. in Ootmarsum werd gehouden. Allerlei beschilderde olifanten staan in het centrum van dit plaatsje en de draaiorgelmuziek zorgde daarbij voor een passende sfeer.

John Klooster had als programmasamensteller twee eigen series opgenomen: *Iceland* en *Parijs*. Op basis van beelden uit 2019 zagen we *IJsland*, een land van ongerepte natuur met eeuwige sneeuw, watervallen, kloven, geisers, vulkanen en indrukwekkende ijsformaties. Ook bultruggen, een soort walvis, en papegaaiduikers die wellicht dé icoonvogelsoort van *IJsland* zijn, kwamen in beeld. Al luisterend naar de chansons *Paris s' éveille* (Jacques Dutronc), *Sous le ciel de Paris* en *A Paris* (beide van Yves Montand) werden we meegenomen naar Parijs. Ook in deze serie was de ondertiteling welkom, al spraken sommige beelden voor zich. Sommige foto's toonden door de aanwezigheid van personen in het beeld heel mooi de imponerende grootte van de gebouwen.

In de serie *Barrage de Nisramont* nam Dieck Tilanus ons mee op een 45 km lange fietstocht vanuit zijn huisje in de Ardennen naar de stuwdam in en het meer van de twee Ourthes nabij Houffalize. Het slakkenhuis van de turbine waarmee vroeger door waterkracht stroom werd opgewekt, is nu een eyecatcher. Dieck wees ons ook nog op het *Europalia-monument* uit 1991 dat bestaat uit 12 marmeren zuilen die verwijzen naar

het aantal landen dat toen deel uitmaakte van de Europese Unie.

Roland De Raeve toonde ons beelden van een aantal highlights in Barcelona. Wat een indrukwekkende architectuur en wat een veelheid aan mozaïeken! In de tweede serie van Roland liet hij wolkenkrabbers in New York en Den Haag eerst in een bolvorm zien en daarna in werkelijkheid, wat een leuk effect gaf.

De serie *Cothen* was een coproductie van Jaap van Loon en Job van de Groep, waarbij Jaap de montage voor zijn rekening had genomen. Het dorp Cothen maakt deel uit van de gemeente Wijk bij Duurstede in het zuiden van de provincie Utrecht en ligt aan de Kromme Rijn. De omgeving van de Brink is een beschermd dorpsgezicht met een Romaanse protestantse kerk en kasteel Rhijnestein, waarvan de oorspronkelijke woontoren stamt uit de 13e eeuw. In de 19e eeuw vond een uitbouw plaats. Ook stellingkorenmolen Oog in 't Zeil kwam in beeld.

Rik van Schagen kon destijds niet mee met het uitstapje van regio West naar Gent maar maakte in navolging van de regio later een keer deze stedentrip. Hij liet ons fraaie foto's zien van de vele en indrukwekkende bezienswaardigheden, zoals het Belfort dat met z'n 95 m hoge toren eenzaam boven Gent rijst, aldus de tekst uit het Vlaamse volkslied *Klokke Roeland*. Samen met de torens van de Sint-Niklaaskerk (76 m) en de Sint-Baafskathedraal (89 m) vormen ze de Gentse torenrij. Ook deze serie was voorzien van korte bijschriften, waardoor de beelden een diepere betekenis kregen.

Zo'n 60 jaar geleden raakte Emile Moresco gefascineerd door zeemeerminnen en begon met het verzamelen van miniaturen daarvan. En zo trok een bonte stoet van zeemeerminnen voorbij in de serie *Mini Mermaids* (zie ook pagina 56-57; red.).

Van het ISU-congres 2019 in Lübeck zijn op de verenigingsdagen na het congres al enkele series getoond, maar die van Ineke Deckers belichtte wat tot nu toe onbekende aspecten, zoals het hotel met de hotelkamers en de gezamenlijke maaltijd van de Nederlandse delegatie. Ook liet ze ons mooie foto's van de plaats zelf zien.

De serie Winter van 2021 van Erwin Dammers illustreerde het feit dat deze winter kort en heftig was. We zagen de enorme hoeveelheid sneeuw die in korte tijd viel, de snelle en soms fraaie ijsvorming en de ijspret zoals zeilen op het ijs. Na één week was de winter voorbij wat Erwin ook illustreerde met voorjaarsachtige beelden van dezelfde locaties waarbij de krokussen ook al in bloei stonden!

Voor het programmaonderdeel Dia's en video's van leden hadden Jeroen de Wijs, Jes Spoelstra, Job van de Groep, Willebrord Dorresteyn en Gerard Coumou beelden

aangeleverd over zeer uiteenlopende onderwerpen. Zo nam Willebrord ons in een miniserie mee naar de plasticen van William Sweetlove die in 2021 in de kasteeltuinen van Arcen zijn te zien.

Vanwege technische problemen met de apparatuur en de tijd die het kostte om dit op te lossen kwam de geprogrammeerde ISU-Code 27 deel A te vervallen.

Al met al was het een geslaagde verenigingsdag, niet alleen vanwege de aangeboden series maar ook omdat we elkaar weer live konden ontmoeten.

Sophieke Nijhuis-Bouma

Verslag NVvS-Onlinebijeenkomst #7 28 december 2021

Deze onlinebijeenkomst stond in het teken van de Stereofotocompetitie 2021. Voor

verdere details zie het verslag op pagina 16.

Dennis Boersma

Nieuws uit de regio's

Regio West 'Live'

Eindelijk was het na lange tijd weer zover. De regioleden van regio West konden elkaar weer live ontmoeten. Het was een feestelijk weerzien met gebak (zie foto) om te vieren dat we elkaars creatieve series op een groot scherm konden bekijken.

Zwammen en paddenstoelen zijn een passend seizoenonderwerp. Er was een uitstapje naar St. Paul de Vence in Frankrijk en een serie van grotten in Frankrijk leidde spontaan tot het idee voor een thema-avond. Creatief was zeker ook de serie van tv-programma's zoals Nederland van

boven. Dan was er nog een nostalgisch motorrace uit 1948 op Zandvoort. De Wadi Rum in Jordanië toonde prachtige rotswanden. En we werden allemaal verrast door een serie met een speciaal vogeltje in de hoofdrol. Dit is een kleine greep uit het zeer gevarieerde aanbod.

Heel voorzichtig werden er ook plannen gemaakt om volgend jaar de traditie van een regio-uitje nieuw leven in te blazen. Kortom het was een inspiratieve bijeenkomst en we kijken alweer uit naar de volgende.

Claudia Harkema

Gebak bij Regio West.

In Memoriam **Gerrit Frijlink**

11 december 1923

7 oktober 2021

Ruim 75 jaar actief stereofotograaf

Gerrit Frijlink overleed op 7 oktober 2021 op de gezegende leeftijd van 97 jaar. Al vóór de Tweede Wereldoorlog maakte hij met een 9x12 platencamera zijn eerste stereofoto's. Hij maakte daarbij gebruik van een houten stereoschuifje. Gegrepen door de fascinatie voor stereofotografie kocht hij al gauw een tweedehands stereoplatencamera, waarmee hij de barre toestanden in Amsterdam tijdens de hongerwinter van 1944/1945 vastlegde. Later koppelde hij twee Rollei-camera's aan elkaar met alle synchronisatieproblemen van dien. Eind vorige eeuw kocht hij van Klaas Zuidersma een Realistcamera en daarmee heeft hij tot in 2015 duizenden stereodia's gemaakt.

Gerrit werd in 1994 lid van de NVvS en was vanaf 1998 een trouw bezoeker van de clubdagen in Soest en Huizen en liet daar vele series zien, altijd voorzien van gesproken commentaar. Ook was hij lid van de regio's Oost en Noord, waar hij eveneens zijn series vertoonde. Van 2001-2005 deed hij samen met Roland De Raeve de programmering van de landelijke verenigingsdagen. Ook schreef hij in het 3D-Bulletin artikelen over het inramen van stereodia's. Zelf werkte hij met gekoppelde paren die hij met een RBT-projector vertoonde voor o.a. allerlei verenigingen in en rond Hengelo (Overijssel).

Op de ALV begin 2020 ontving hij zijn gouden speld voor het 25-jarig NVvS-lidmaatschap. Dat was ook de laatste verenigingsdag die hij als analoog monument heeft bijgewoond.

Het bestuur

Gerrit Frijlink bezig met het inramen van zijn RBT-dia's.

"Algemene Ledenvergadering 2022"

Zaterdag 29 januari 2022 te Huizen

1. Opening door de voorzitter.
2. Vaststellen van de agenda.
3. Verslag ALV 2021 door de secretaris.
4. Ingezonden stukken.
5. Jaarverslag 2021 door de secretaris.
6. Jaarverslag 2021 door de penningmeester.
7. Verslag van de kascommissie.
8. (Her)verkiezing van de kascommissie.
9. Status en ondersteuning van de Regiogroepen.
10. Bestuurswisselingen.
11. Toekomstplannen bestuur door de voorzitter.
12. Begroting voor het jaar 2022 door de voorzitter.
13. Uitreiken "Gouden speldjes" voor 25 jaar lidmaatschap.
14. Erelidmaatschap, Lid van Verdienste.
15. Rondvraag.
16. Sluiting.

Relevante stukken staan op het afgeschermd deel van de website van de vereniging en zullen in beperkt aantal bij de ALV ter inzage liggen. U wordt verzocht voorafgaand aan de ALV kennis te nemen van de inhoud van deze stukken.

Het bestuur

"25 jaar lid in 2021"

De Nederlandse Vereniging voor Stereofotografie eert haar trouwe leden door bij een lidmaatschap van 25 jaar een gouden speld te overhandigen. Het is gebruikelijk om de jubilarissen uit te nodigen om de gouden speld tijdens de algemene ledenvergadering te laten uitreiken door onze voorzitter.

De jubilarissen in 2021 (lid geworden in 1996) zijn de volgende leden:

- Dhr. Y. Bijlsma
- Dhr. D.A. Boersma
- Dhr. W.C. van de Kolk
- Dhr. R.L.S. van der List
- Dhr. J.L. van Loon
- Dhr. A.J. Oosterbroek Jr
- Dhr. R. De Raeve
- Dhr. C.J.M. Ulenkate

De lijst van jubilarissen wordt met zorg samengesteld. De gegevens voor het samenstellen van deze lijst worden gehaald uit onze ledenadministratie. Ondanks onze zorgvuldigheid kan het voorkomen dat u ten onrechte niet op deze lijst voorkomt. Daarvoor bij voorbaat onze excuses. Indien u vindt ook in aanmerking te komen voor onze jubileumspeld voor 25 jaar lidmaatschap geeft u dan onze ledenadministrateur daarvan een bericht (zie pagina 2 voor contactgegevens).

Jan M. Broeders, penningmeester NVvS

'Minute of Fame'-competitie

Een korte serie door een publieksjury beoordeeld op verschillende facetten zoals compositie, techniek, inhoud, enz.

- Korte serie van ongeveer 1 minuut (met een bepaalde lijn erin), al of niet met video, audio of commentaar.
- Anoniem, uit de serie mag niet blijken wie de maker is (bv. aftiteling of commentaarstem moeten aangepast zijn).
- Projectieformaat 3840x1080
- Inleveren vóór 1 mei 2022.

De inzendingen worden getoond en gejureerd op de verenigingsdag op 28 mei 2022.

'Stereofoto'-competitie

Een deskundige jury oordeelt op de verenigingsdag in november over individuele stereofoto's onderverdeeld in een aantal categorieën.

- Aantal: maximaal 10, maar minder heeft de voorkeur.
- Categorieën: Landschappen, Macro, Mensen, Architectuur, Bewerkte plaatjes en de Vrije categorie. Indien er in een categorie voldoende inzendingen zijn dan wordt deze apart beoordeeld.
- De jury bestaat uit een aantal nader te benoemen deskundigen die op verschillende facetten zullen gaan beoordelen. Bijvoorbeeld compositie, techniek, enz. De foto's worden willekeurig genummerd en zonder vermelding van de maker aan de jury voorgelegd.
- Juryleden kunnen niet ook zelf deelnemen.
- Projectieformaat 3840x1080.
- Inleveren vóór 1 november 2022.

De foto's worden getoond op de verenigingsdag op 3 december. Dan wordt ook de uitslag van de jury bekend gemaakt. Gedurende de maand november zijn de foto's tevens via de HTML5 Stereo Viewer te bekijken en kunnen de leden zelf hun eigen favoriet aanwijzen.

Inzendingen kunnen het hele jaar door aan de programmasamensteller worden gestuurd. Neem voor details contact op met John Klooster, programma@stereofotografie.nl.

Opmerking bij projectieformaat 3840x1080: Linker- en rechterbeeld in full-HD formaat van 1920x1080 pixels. Bij afwijkend formaat van de opname het beeld aanvullen met zwarte balken (het linker- en rechterbeeld wel gecentreerd houden in het midden van het linker- en rechterdeelvlak van 1920x1080). NB: de inzendingen moeten projecteerbaar zijn, dus linkerbeeld links! Voor beide competities geldt dat bij meerdere inzendingen van één persoon slechts de beste (per categorie indien van toepassing) in aanmerking komt voor een prijs.

Het auteursrecht van een inzending blijft bij de maker, maar foto's uit inzendingen kunnen worden geplaatst in het 3D-Bulletin en op de website van de vereniging tenzij de inzender daar expliciet bezwaar tegen heeft gemaakt.

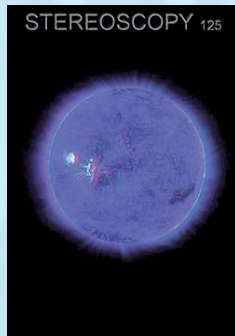
Mededelingen Bibliotheek NVvS

In deze rubriek worden aankondigingen gedaan van nieuwe aanwinsten voor de NVvS-bibliotheek.

Stereoscopy

Onder de naam Stereoscopy verschijnt vier keer per jaar het bulletin van de International Stereoscopic Union (ISU). Evenals het 3D-Bulletin van de NVvS bevatten de nummers van Stereoscopy veel mooie stereoafbeeldingen en nodigen zeker uit tot lezen en kijken. De nummers van Stereoscopy zijn te leen bij de NVvS-bibliotheek.

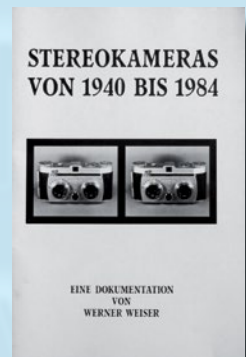
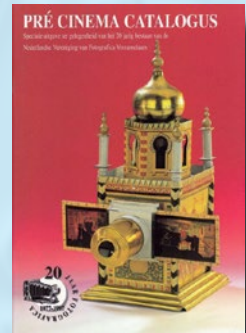
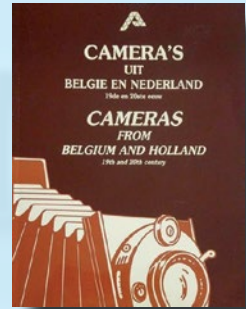
Stereoscopy nummer 125 (2021 nr.1) is een themanummer over hyperstereoscopie. In dat kader wordt Andreas Borowka (Spanje) geïnterviewd en wordt er stilgestaan bij de hyperstereofoto's (kortweg hyperstereo's) van Paul Wing (1913-2002). George Themelis (VS) geeft technische aanwijzingen voor het maken van hyperstereo's en Gerhard P. Herbig (Duitsland) gaat in op het gebruik van COSIMA daarbij. Job van de Groep laat zich uit over zijn haat/liefde-verhouding met hyperstereo's en JackDesBwa (Frankrijk) gaat in op de breedst mogelijk basis hiervoor. Luk De Rop (België) vertelt over zijn ervaringen met hyperstereofotografie bij bliksems en wolken. Ook de 3D Gallery is geheel gewijd aan hyperstereo's. In totaal staan er ongeveer 50 hyperstereofoto's in dit nummer van Stereoscopy.

Diverse catalogi

Uit de boekencollecties van Hugo de Wijs en Gerrit Frijlink konden de volgende publicaties met beschrijvingen van (stereo) camera's en/of (stereo)kijkers worden opgenomen in de NVvS-bibliotheek:

- Camera's uit België en Nederland uit de 19de en 20ste eeuw (1991, 120 p.). Naast een algemene toelichting bevat het boek veel gegevens over de camera's, waaronder een aantal stereocamera's.
- Fotototaal Catalogus (1987, 110 p.). Deze catalogus werd bij de tentoonstelling t.g.v. het 10-jarige bestaan van de Nederlandse Vereniging van Fotografica Verzamelaars uitgebracht. In deze catalogus zijn stereocamera's een item waar apart aandacht voor is. De index achterin maakt deze publicatie heel toegankelijk.
- Pré Cinema Catalogus (1997, 44 p.). Deze speciale uitgave werd t.g.v. het 20-jarige bestaan van de Nederlandse Vereniging van Fotografica Verzamelaars uitgebracht. Het is een terugblik op de ontwikkeling van de fotografie en de bijbehorende beschouwingsapparatuur.
- Stereokameras van 1940 bis 1984 (1985, 44 p.). Alle stereocamera's uit die tijd zijn beschreven en voorzien van foto's door Werner Weiser.

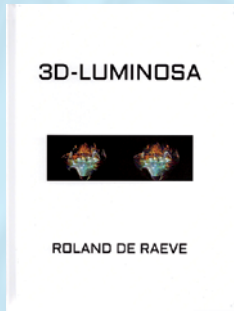

Stereofotografie voor den amateur

In 1922 verscheen het boekje Stereofotografie voor den amateur van Gerard Borg (66 p.). Naast de tekst met de historie en beginselen van de stereofotografie en de beschouwing ervan, geeft het boekje ook in een inkijkje in de advertenties uit die tijd.

3D-Luminosa

Roland De Raeve heeft in 2020 een fotoboek samengesteld met als titel 3D-Luminosa. De NVvS-bibliotheek mocht een exemplaar ontvangen. In dit album met als thema lichtverschijnselen worden 125 afbeeldingen getoond. Door optische effecten ontstaan zo abstracte, surrealistische en anderszins ongewone plaatjes.

SOPHIEKE NIJHUIS-BOUMA
Bibliothecaris

Ook een exemplaar van Stereofotografie met twee camera's, in 1986 onder redactie van A. Goossens uitgegeven door de Werkgroep Stereotechniek van de NVvS, is voor leden beschikbaar. Het was destijds een nuttige handleiding voor wie met twee camera's stereo-opnamen ging maken, want dat was namelijk moeilijker dan we toen vermoedden.

Een telefoontje of e-mail naar mij is voldoende om je belangstelling kenbaar te maken, zie pag. 2 van het 3D-Bulletin voor de contactgegevens.

In de aanbieding

De NVvS-bibliotheek heeft van Stereofotografie voor den amateur twee exemplaren ontvangen en daarmee één exemplaar in de aanbieding.

Frank Mason Good. No. 241. "Tower of London" Een bewaker in vol ornaat. Uit het boek "STEREOSCOPY - The Dawn of 3-D". Zie de review van Gert-Jan Wolkers op pagina 44. (NB: Dit boek is niet beschikbaar in de NVvS-bibliotheek.)

Hoe komt u in 't Visnet te Huizen?

Met de **auto** vanuit Amsterdam of Amersfoort over de A1. Afslag Huizen nemen. Na het passeren van de gemeentegrens bij het tweede stoplicht naar rechts. Na 100 meter links afslaan. Alvorens de De Ruyterstraat in te gaan, kunt u uw auto al parkeren.

Openbaar vervoer: Neem vanaf station Naarden-Bussum de regioliner bus 100 richting Blaricum (vertrekt op het hele en halve uur, reistijd 12 minuten). Uitstappen halte Prins Bernhardplein te Huizen. Loop richting de ING Bank (50 m links), alwaar u rechtsaf de De Ruyterstraat inloopt. 't Visnet bevindt zich na ongeveer 80 m aan de linkerzijde.

Het adres van Zalencentrum 't Visnet: De Ruyterstraat 7, 1271 SR Huizen.
Telefoon: 035-5253777

Ledenmutaties

Nieuwe leden:

Michael Herschdorfer, Gouda

Verhuisd:

Victor Reijs, Lemelerveld

Ereleden:

Henk Reijnders
Jaap van Loon
Johan Steketee
Gert-Jan Wolkers

JAN M. BROEDERS
LEDENADMINISTRATEUR
NVvS

Word lid van de NVvS-e-groep!

De e-groep heeft als doel informatie sneller naar de leden te krijgen en ook de onderlinge communicatie tussen de leden te bevorderen. Leden kunnen zelf berichten op de e-groep plaatsen die door de andere leden van de e-groep gezien worden. Word dus snel lid! Dat gaat als volgt:

1. Ga naar <https://groups.io>, maak een account aan als u dat nog niet heeft (Sign Up), en log in.
2. Klik op 'Find or Create a Group'.
3. Vul in het zoekveld rechtsboven 'stereofotografie' in.
4. Selecteer de groep 'Stereofotografie NL'.
5. Klik op 'Apply For Membership In This Group'.

*Alleen NVvS-leden kunnen lid worden van de e-groep. De moderator moet uw aanvraag bevestigen. Dat kan even duren (max. een paar dagen). Komt de bevestiging niet of heeft u vragen stuur dan een bericht aan de **Group Owner** op de **Stereofotografie NL Groups.io** pagina.*

Verenigingsdagen

Programma verenigingsdag 207 & 208

Aanpassing verenigingsdagen

In verband met de maatregelen ter voorkoming van de verspreiding van COVID-19 is het noodzakelijk dat u zich van tevoren aanmeldt voor deelname aan een verenigingsdag (e-mail aan de voorzitter). Bij binnenkomst moet u zich melden en een QR-code of vaccinatiebewijs tonen. Verder wordt u dringend verzocht thuis een zelftest te doen.

In de zaal dient 1,5 m afstand gehouden te worden. Daarom is het maximum aantal deelnemers beperkt tot 50. Mondkapje is niet verplicht maar mag natuurlijk wel als u zich daar prettiger bij voelt.

De verenigingsdag gaat door bij voldoende aanmeldingen. Ieder die zich heeft aangemeld krijgt hierover uiterlijk de vrijdag voor de verenigingsdag per e-mail een bericht. Mocht u geen bericht hebben ontvangen kijk dan op de website.

Het bestuur

JOHN KLOOSTER
PROGRAMMASAMENSTELLER

Zaterdag 29 januari 2022 (ALV)

In de ochtend om 11.00 uur start de **algeme ledenvergadering**. Na de lunch twee projectieblokken van 45 minuten om 13.30 uur en 14.45 uur. Zaal open vanaf 10.30 uur en afsluiting om 15.30 uur.

Zaterdag 26 maart 2022

Standaard verenigingsdag met drie projectieblokken van 45 minuten om 11.15 uur, 13.30 uur en 14.45 uur. Zaal open vanaf 10.30 uur en afsluiting om 15.30 uur.

Programmaoverzicht onder voorbehoud.

*De invulling van de projectieblokken wordt een aantal dagen van tevoren gepubliceerd op de website van de NVvS:
<http://www.stereofotografie.nl>*

Bijdragen voor de verenigingsdagen dienen tijdig te worden ingeleverd bij John Klooster. Neem voor de wijze van versturen van grote bestanden contact op met John (zie pagina 2 voor contactgegevens). In de bestandsnaam graag de tijdsduur opnemen, bijv.: naam_3m06s.ext

NVvS - verenigingsdata 2022, onder voorbehoud, raadpleeg de website voor actuele informatie

Zaterdag 29 januari 2022 (ALV), Zaterdag 26 maart 2022, Zaterdag 28 mei 2022, Zaterdag 24 september 2022 en Zaterdag 3 december 2022

Driedimensionaal

Geachte lezer,

Dank voor uw interesse in dit 3D-Bulletin. Het 3D-Bulletin is het blad van, voor en door de leden van de Nederlandse Vereniging voor Stereofotografie.

In de secties Verenigingsnieuws en Verenigingsdagen worden de leden op de hoogte gehouden van nieuws en activiteiten van de vereniging. Hieronder vallen onder andere verslagen van de Algemene Ledenvergadering en de landelijke verenigingsdagen, aanwinsten van de bibliotheek en de data van de landelijke verenigingsdagen.

In de sectie Driedimensionaal staan artikelen met betrekking tot stereofotografie in zeer brede zin. Dit zijn educatieve artikelen over stereofotografie en waarneming van diepte, met theoretische achtergronden en praktische toepassingen. Maar ook de ervaringen van de leden met het uitoefenen van hun hobby. Verder bevat deze sectie beoordelingen van de nieuwste apparatuur en software voor het maken en weergeven van stereofoto's en -video's. De inhoudsopgave op pagina 3 zal u een indruk geven van de variëteit.

Daarnaast bevat het blad in alle secties natuurlijk ook vele door de leden gemaakte stereofoto's.

3D-Bulletin

Een significant deel van de contributie van de leden gaat naar het maken van dit 3D-Bulletin dat in kwalitatief hoogwaardige papieren vorm onder de leden verspreid wordt. Daarom kunnen we dit 3D-Bulletin niet zomaar gratis in digitale vorm ter beschikking stellen. Wij hopen op uw begrip hiervoor.

Volledige versies van het bulletin zullen met een jaar vertraging op de website van de vereniging geplaatst worden. Van recente nummers van het 3D-Bulletin wordt een versie geplaatst waarin de sectie Driedimensionaal vervangen is door de tekst die u nu leest.

Vindt u het jammer dat u de sectie Driedimensionaal van deze uitgave van het 3D-Bulletin niet kan lezen? Overweeg dan lid te worden van onze vereniging (zie onze website voor details). U krijgt het 3D-Bulletin dan driemaal per jaar thuisbezorgd. Verder geeft het lidmaatschap toegang tot onze verenigingsdagen waar de leden onderling hun ervaringen uitwisselen en genieten van hoogwaardige 3D-projectie van stereo-opnames van de leden. Wilt u eerst eens vrijblijvend kennismaken, bezoek dan onze Open Dag in september of meldt u aan bij de voorzitter of de penningmeester met het verzoek om een reguliere verenigingsdag als introduc e bij te mogen wonen.

Heeft u interesse in de stereofotografie (het zelf maken van stereofoto's en/of genieten van het kijken naar stereofoto's) dan hopen wij u als lid van onze vereniging te mogen verwelkomen.

Namens de Nederlandse Vereniging voor Stereofotografie,

Dennis Boersma
Voorzitter

ps.: Bent u reeds lid van de vereniging en wenst u het 3D-Bulletin in digitale vorm te ontvangen om het op uw pc of tablet te lezen stuur dan een verzoek hiertoe per e-mail aan: voorzitter@stereofotografie.nl

COPYRIGHT © NEDERLANDSE VERENIGING VOOR STEREOFOTOGRAFIE, REG.NR. V 40407102
K.V.K. TE 'S-GRAVENHAGE, ISSN 1382-0974

